

Handlingsplan 2018-2019 for Stavangerregionens Europakontor

The Smart Stavanger Region

Energetic | Healthy | Connected

Heidi Kristina Jakobsen

Handlingsplan 2018-2019 for Stavangerregionens Europakontor

Bakgrunn

Handlingsplanen for Stavangerregionens Europakontor (SrE) for perioden 2018-2019 tar utgangspunkt i Strategi for Stavangerregionens Europakontor 2013-2020. Hensikten med handlingsplanen er å tydeliggjøre prioriteringer og innsatsområder for å bidra til forutsigbarhet og tydelighet omkring kontorets ressursbruk.

Målet for arbeidet ved Stavangerregionens Europakontor er å bidra til regional vekst og utvikling gjennom strategiske satsninger i triple helix. Dette gjøres ved å øke EU/EØS-kompetansen i regionen slik at partnerne i kontoret blir i stand til å forholde seg til regelverksutforming, samt til å gripe mulighetene som EU og Europa bringer for læring og nettverk, for profilering og marked.

Visjonen er at Stavangerregionens Europakontor skal gjøre europeiske impulser til regional styrke!

Det politiske og økonomiske bakteppet

EUs dagsorden, nasjonale og regionale forhold, legger premisser for SrEs arbeid.

EU og Europa

Juncker-kommisjonens 10-punktsplan, operasjonalisert i årlige handlingsplaner, legger rammene for EU-samarbeidet ut 2019. Her er realisering av et digitalt indre marked og energiunionen samt fordypning av eurosamarbeidet sentrale element, og satsningen på sirkulærøkonomien betydelig. Britenes utmelding utløser diskusjoner om reformer og fremtiden for EU27. Brexit-prosessen skal i prinsippet være ferdigstilt innen mars 2019, og får vidtrekkende konsekvenser, også Norge.

EU fortsetter aktiv handelspolitikk, til tross for en økende trend med global proteksjonisme der eksempelvis TTIP-forhandlingene med USA (handels- og investeringsavtale) er lagt på is. Geopolitisk ustabilitet i EUs nærområder preger EU-samarbeidet fremover med terrorbekjempelse og sikkerhetssamarbeid som stikkord. Flyktningestrømmen er foreløpig sterkt redusert gjennom avtaler med blant annet Tyrkia og Libya.

De økonomiske utsiktene er lysere enn på flere år, og samtlige EU-land, inkludert eurosone, opplever vekst i økonomien og nedgang i arbeidsledigheten. EU fortsetter sitt grønne skifte der samfunnsutfordringer skal løses og arbeidsplasser skapes gjennom innovasjon og tverrsektorielt samarbeid. Dette speiles i EUs politikk og programmer, inkludert by- og regionalpolitikken med smart spesialisering, en urban agenda og ikke minst fortsatt fokus på

smartby. EUs forskningsprogram Horisont 2020 er et sentralt verktøy og utformingen av det 9. rammeprogrammet etter 2020, vil få oppmerksomhet fremover.

Stavangerregionen

Norge og særlig Stavangerregionen er fremdeles preget av omstillingen i økonomien. Stavangerregionen er i full gang med å diversifisere næringsgrunnlaget der stikkord er innovasjon og nytenkning, teknologioverføring og nye klynger, samt sedvanlig tverrsektorielt samarbeid for å skape nye muligheter.

Innovasjonsevne, utdanning og kompetanse i tråd med regionens behov og samfunnsutviklingen for øvrig, er avgjørende i denne prosessen. På vei inn i det grønne skiftet blir vi likere kontinentet og resten av Europa, og EUs politikk og programmer bli mer relevante. Nyttens av å hente inn impulser gjennom internasjonalt samarbeid i nettverk og EU-prosjekter er stor.

Stavangerregionens Europakontor's strategiske satsing på smartby og helse, har blant annet resultert i Triangulum-prosjektet og smartkonferansen Nordic Edge Expo (NEE), samt bidratt til realiseringen av The Norwegian Smart Care Cluster. NEE vokser stadig og nylig har også regionen fått tildelt ARENA-smartby-klynge, samtidig som universitetet styrker satsningen på fornybar energi.

Dette bidrar til omstillingsprosessen og gir synergier det er naturlig å bygge videre på. Interessen for bærekraftig by- og stedsutvikling, og for å se nye muligheter knyttet til et bredt definert smartby-konsept der helse, mat og utdanning inngår, er stor i regionen. Kommunene har også et stadig mer bevisst forhold til digitalisering og store data, et fenomen som er i ferd med å revolusjonere byliv og -administrasjon og som dessuten bringer nye forretningsmuligheter til regionen.

Prioriterte områder

På denne bakgrunnen vil SrE prioritere fortsatt arbeid med Den Smarte Stavangerregionen der smart-begrepet defineres bredt og favner også helse, mat og utdanning for å nevne noe. Satsningene fra forrige periode videreføres i stor grad også i 2018-2019, der EUs arbeid med samfunnsutfordringer knyttet til klima & energi samt aldring & helse vil få særlig oppmerksomhet:

- **Den Smarte Stavangerregionen**
 - **Smarte byer og bygder – bærekraftig by- og sentrumsutvikling – energi/klima, IKT & mobilitet**
 - **Aktiv & sunn aldring – velferdsteknologi og systemeffektivisering**
 - Blå og grønn mat
 - Maritimt & havn
 - Innovasjon og digitalisering - tverrgående prioriteringer med avgjørende betydning for det grønne skiftet og fremtidens kunnskapssamfunn.

Arbeidsmetoder & verktøy

SrE vil arbeide for å utnytte lærings- og markedspotensialet for Stavangerregionens aktører innen de prioriterte områdene. Det vil være et sentralt mål å hente prosjektfinansiering gjennom EUs programmer, primært Horisont 2020, gitt programmets størrelse, tematiske innretning samt orientering mot triple (kvadrupel) helix-samarbeid.

For å utnytte synergier og arbeide effektivt med de strategiske prioriteringene, er tilgang til informasjon & medvirkning, læring, nettverk og marked essensielt. God dialog med representanter for EU-institusjonene, det norske miljøet men særlig europeiske regionkontor, er avgjørende i denne sammenhengen.

Aktiv deltakelse i europeiske nettverk som *CPMR*, *EUROCITIES*, *ECIU*, *ERRIN* og *Polis* med flere, samt plattformer som EUs innovasjonspartnerskap, er av stor betydning, og direkte involvering fra partnerne er et mål. Partnerne skal mobiliseres til å delta i europeiske konkurranser og initiativ som Green Digital Charter, europeisk innovasjonshovedstad og urban agenda samt å ta i bruk EU-omspennende, regionale kartleggingsverktøy som smart spesialisering.

Mål & tiltak

Det overordnede målet for SrE er å bidra til vekst og utvikling i Stavangerregionen. I strategien for kontoret er denne målsetningen operasjonalisert i delmål. Tiltakene kommende to-årsperiode er sortert i henhold til dette, samtidig er også kontorets grunntjenester synliggjort:

1. Økt EU/EØS kompetanse

Lynkurs i EU/EØS

SrE vil sammen med andre norske regionkontor og KS legge til rette for tiltak som bidrar til økt forståelse for hvordan EU påvirker norske kommuner gjennom EØS-avtalen, samt hvilke muligheter som ligger i deltakelse i EUs programmer, og vil arrangere lynkurs i EU/EØS rettet mot folkevalgte og ledere.

Seminar om EUs program og prosjektmuligheter

SrE vil jevnlig arrangere seminar om EU-program og finansieringsmuligheter som Horisont 2020, i samarbeid med partnerne i kontoret.

Aktiv deltakelse i EU og Europa

SrE vil arbeide for at regionens aktører griper mulighetene som ligger i aktiv deltakelse i europeiske nettverk (EUROCITIES, POLIS, CPMR, osv), plattformer og initiativ som innovasjonspartnerskapene, EUs urban agenda og Green Digital Charter samt konkurranser (innovasjonshovedstad, grønn hovedstad osv). i tillegg til å ta i bruk verktøy som smart spesialisering. Dette gir økt EU-forståelse, tilgang til informasjon, partnerskap og synlighet.

Europanettverket

Europanettverket, der alle partnerne i kontoret er representert, og der målsetningen er gjensidig informasjonsflyt mellom kontoret og partnerne, fungerer i dag som en kommunikasjonskanal med henblikk på spredning av informasjon om seminarer og partnersøk. Nettverket er også en diskusjons- og erfaringsutvekslingsarena for partnerne i kontoret og det vil fortsatt arrangeres tematiske møter.

2. Bedre produkter & tjenester i regionen

Læring og marked gjennom EU-finansierte prosjekt

EUs satsninger for å løse samfunnsutfordringer, skape vekst og sysselsetting, byr på lærings- og næringsmuligheter for aktører i Stavangerregionen. Med utgangspunkt i de strategiske prioriteringene skal SrE legge til rette for deltakelse i EU-finansierte prosjekt av strategisk betydning for regionen særlig innenfor Horisont 2020. Eksempelvis kan det være aktuelt å engasjere regionen i et større mobilitetsprosjekt.

Triangulum & fyrårnsby-status – fremme strategiske satsninger knyttet til smartby

Det er naturlig å bygge videre på fyrårnsby-statusen og de muligheter dette byr på i form av næring, læring og profilering for Stavangerregionen, og samarbeid med øvrige fyrårns- og følgebyer. Dette er ikke minst aktuelt i forbindelse med prosjektsamarbeid og profilering, men også i forbindelse med Nordic Edge.

Stavanger Smart Region

Man kan lære mye av europeiske partnere, men også av nabokommunen. SrE vil bidra til regional læringsdeling i kjølvannet av Triangulum og regionens smartbysatning generelt, der

Europanettverket er en byggekloss. SrE ønsker å videreføre møteserien Stavanger Smart Region sammen med Greater Stavanger.

Regionalt innovasjonsøkosystem for helse og status som europeisk referanseregion

Med utgangspunkt i at Stavangerregionen søkte om og fikk status som europeisk referanseregion i 2016, vil SrE sammen med Norwegian Smart Care Cluster, UiS og øvrige helseaktører videreutvikle regionens innovasjonsøkosystem på helse ved å fortsette å invitere til dialogmøter om EU-finansiering og andre muligheter for læring og marked. Ernæring er et stikkord for arbeidet med aktiv & sunn aldring, ved siden av effektivisering og smart-teknologi.

Maritimt, havn & fornybar energi – med tyngde i Nordsjøen

Arbeidet med fornybarløsninger samt maritime spørsmål, shipping og havn, vil ha tyngdepunkt i Nordsjøbaserte samarbeidsrelasjoner, i kjølvannet av ENSEA-prosjektet og gjennom CPMR, der Rogaland fylkeskommune ved varaordfører Marianne Chesak er valgt som vararepresentant til styret.

3. Profilering & interesser – SrE skal bidra til at regionen blir kjent som Den Smarte Stavangerregionen: energisk – sunn – digital

Nordic Edge

SrE skal bidra til rådgivning gjennom deltakelse i NEEs styre og i programutforming slik at EU-dimensjonen ivaretas og fokus på EUs smarte fyrårnsbyer videreføres og styrkes. Kontoret skal også bidra til profilering av arrangementet og identifisere strategiske samarbeidspartnere for NEE.

Profilering av den smarte Stavangerregionen og Nordic Edge i Brussel

I samarbeid med den norske EU-delegasjonen planlegges et profileringsarrangement i mai 2018 der tema er smarte fyrårnsbyer og der både Nordic Edge 2018 og de nye EØS-midlene lanseres. Det kan også bli aktuelt med et arrangement sammen med andre nordiske fyrårnsbyer.

Delegasjonsbesøk fra DG Energy

SrE viderefører ordningen med å invitere juniorekspertter fra DG Energy til Stavangerregionen for å etablere dialog med interessante europeiske aktører om EUs energi og klimapolitikk, der det er et mål å vise bredden i regionens energiportefølje og satsningen på fornybar og smart.

Aktiv deltakelse i ERRIN-nettverket og strategiske partnerskap

SrE vil bruke ressurser på aktiv deltakelse i forsknings- og innovasjonsnettverket ERRIN gjennom styreverv og i ledelsen av smartby-arbeidsgruppen for å bygge nettverk og strategiske partnerskap med andre dynamiske regioner i Europa og Canada (Quebec).

Grunntjenester

Uavhengig av tematiske prioriteringer, vil SrE til enhver tid tilby følgende grunntjenester som bidrar til økt EU/EØS-kompetanse og prosjektdeltakelse blant partnerne:

- ✓ analyse av politisk utvikling i EU gjennom artikler på hjemmesider og i nyhetsbrev
- ✓ informasjon om aktuelle arrangement, seminarer & konferanser
- ✓ tilrettelegging for medlemmenes deltakelse i relevante europeiske nettverk & initiativ
- ✓ utforming av program for studiebesøk og hospitering for medlemmer
- ✓ informasjon om, og støtte til, deltakelse i EU-finansierte prosjekt
- ✓ tett dialog med partnerne og bistand i prosjektutvikling, særlig gjennom hjemmesekretariatets deltakelse på aktuelle arenaer i regionen